

REDACTIONEEL

HET SCHIP OPNIEUW GETUIGD

In deze eerste aflevering van het nieuwe jaar presenteert het Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde zich in een nieuwe uitmonstering. Het formaat is groter geworden en de indeling is gewijzigd. Beide veranderingen zijn niet dan na uitvoerig beraad tot stand gebracht en vele argumenten zijn in de overwegingen betrokken.

Allereerst is daar de vraag waarom na een periode van amper zeven jaar weer grotere afmetingen nodig zijn, terwijl in de driekwart eeuw vóór 1970 het aloude kleine formaat zo goed heeft voldaan. Wij leven snel zo zegt men dan en dat is ook zo. Immers de nieuwe maten vormen een weloverwogen aanpassing aan de behoefte aan standaardisering, efficiëntie en daardoor kostenbeheersing, die leeft bij uitgever en drukker. Vele periodieken gaan tot dit zo geheten A4-formaat over teneinde te komen tot stroomlijning van de technische arbeidsgangen en de uniformering bij de advertentieverwerking, die soms samenloopt met andere gelijkgerichte vakbladen. Een niet onbelangrijk winstpunt voor het Tijdschrift is hierbij, dat de omvang van het tekstgedeelte groter is geworden zonder vermeerdering van het contractueel vastgelegde aantal bladzijden en dus zonder kostenverhoging.

Belangrijker echter is het gewijzigde beeld dat de inhoud biedt. Elk dag-, week- of maandblad heeft, zoals ieder zal ervaren, door zijn weloverwogen indeling en lay-out een geheel eigen identiteit, een uitgesproken karakter. Iedere lezer, die met zijn periodiek vertrouwd is, weet naar eigen voorkeur welke pagina's en welke rubriek hij het eerst zal opslaan. Ook iedere auteur zal op zijn beurt de wijze van presentatie van zijn teksten zowel naar vorm als naar inhoud aanpassen aan dat onderdeel van het blad waarvoor hij het heeft bestemd. Het Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde is het wetenschappelijk orgaan voor de professie in al haar geledingen, hetgeen het realiseert door kennisvermeerdering te bieden op een breed terrein. Daarom ziet de Redactie voor het Tijdschrift een welomschreven aantal taken en functies weggelegd, zoals dit reeds in het inleidend artikel in de januari-aflevering van 1976 werd uiteengezet. Teneinde deze ook in de tekstpagina's een duidelijker omlijning te geven is, zoals bovenaan de bladzijden in het hart wordt vermeld, een wat striktere standaardrubricering aangehouden. De auteur weet voor welke rubriek hij schrijft en de lezer vindt gemakkelijker zijn weg.

De eerste taak die het Tijdschrift dient te vervullen is te voorzien in de behoefte aan bij- en nascholing van de tandarts, dit in nauwe samenwerking met de vijf tandheelkundige subfaculteiten: het zogenaamde *postacademisch onderwijs*. Voor de universiteiten is dit een in de Wet op de Universitaire Bestuurshervorming vastgelegde taak. Aan deze wettelijke regeling is nog geen uitvoering gegeven. Toch heeft het Algemeen Bestuur van de Stichting haar taak in deze duidelijk gezien en haar instemming vastgelegd in het besluit aan dit postacademisch onderwijs een meer expliciete uitvoering te geven. Men kan terecht opmerken dat dit weinig nieuws inhoudt voor een tijdschrift, dat in feite reeds 83 jaar met dit werk bezig is en er zelfs ten dele haar bestaan aan dankt. De ontwikkelingen met name op wetenschappelijk gebied van de laatste decennia verlangden echter een scherper omlijning.

Gedoeld wordt hier op de tweede niet minder belangrijke functie van het Tijdschrift: het publiceren van *verslagen van oorspronkelijk wetenschappelijk onderzoek*. Het is gebleken dat op dit terrein naar vorm en inhoud steeds strengere eisen gesteld moeten worden vooral aan de Redactie, maar zeker in niet geringere mate aan schrijvers en lezers. Kwaliteitsnormen waaraan deze publikaties dienen te voldoen worden vooral ook internationaal steeds nadrukkelijker gehanteerd. Men vergelijkte hiertoe recente jaargangen met die van 20 of 40 jaar geleden. Het is er voor alle betrokkenen bepaald niet eenvoudiger op geworden. Deze verslagen onderscheiden zich dan ook vaak in hoge mate van de wetenschappelijke voorlichting aan de professie, als in de vorige alinea omschreven, door hun uiterst gespecialiseerd karakter of door hun geringere directe betekenis voor de algemene praktijk. In dit verband dient nog enige aandacht gewijd te worden aan het nu 14 jaren bestaande Engelse Supplement, waarvan thans 14 afleveringen zijn verschenen; vier vóór 1970 en tien vanaf dat jaar. Een duidelijke toename dus, hetgeen als een aanwijzing beschouwd mag worden voor de groei van het wetenschappelijke werk in Nederland. De redactionele taken hieraan verbonden, zullen met ingang van dit jaar door Prof. Dr. A. C. M. van de Poel worden overgenomen van de huidige hoofdredacteur, die zich hiermede sinds 1970 heeft belast.

Het *redactionele* gedeelte in de vorm van mededelingen en commentaren is naar een bescheidener plaats, in het middengedeelte, verwezen. Artikelen 'op de bok' zullen dus tot het verleden behoren.

Nieuw is voorts de rubriek *onderwijs*. Zoals reeds in een kader boven het artikel

'Waarom herprogrammeren' in het januarinummer 1976 aangeduid, acht de Redactie het uiterst belangrijk dat de professie 'in het veld' een goede informatie bereikt over de welhaast revolutionaire ontwikkelingen, die zich binnen de vijf subfaculteiten voordoen. Als brandpunten hiervan zijn te noemen: de verkorting van de studieduur volgens het model Posthumus gecombineerd met de normering van de studielast voor de student; dan de wens het onderwijs inhoudelijk te vermaatschappelijken en de daarmee gepaard gaande gedragswetenschappelijke scholing van de aanstaande tandarts; en tenslotte het streven het onderwijs aan te passen aan de moderne onderwijskundige inzichten. De oplossing van deze levensgrote problemen worden daarenboven nog niet onaanzienlijk gestoord door de knellende bezuinigingsdrang van de betrokken overheden, terwijl kwaliteitsverlies uiteraard onaanvaardbaar is en ook het onderwijs de nieuwe ontwikkelingen in de tandheelkunde dient bij te houden. Het is een gigantische opgave waarvan de oplossing zeer hoge eisen stelt aan de wetenschappelijke staven en de overige medewerkers, en mede bepalend is voor het beeld dat de toekomstige tandarts zal bieden.

Tenslotte blijven de rubrieken *feuilleton* en *berichten* gehandhaafd. De eerste is bestemd voor die artikelen, die niet onder de reeds genoemde thuis horen; de laatste is onder meer gereserveerd voor de verslagen van wetenschappelijke verenigingen, waarvan het Tijdschrift zich als vanouds als officieel orgaan beschouwt.

Het is de wens van de Redactie de abonnee hiermede een beter toegankelijk maandblad te bieden. De nieuw gestructureerde rubricering zal naar zij hoopt voor de auteurs een betere omlijning van hun doelgroepen vormen. Tenslotte vertrouwt zij dat in goede samenwerking met uitgever en drukker de ook in de afgelopen jaargang ingeslopen schoonheidsfouten tot een aanvaardbaar minimum teruggebracht kunnen worden.

v.S.